N. 7.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 22. Stycznia V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG VS. d. 10 stycznia. Leib Kozackiego półku Rotmistrz Biriukow otrzymał rangę Półkownika. Leibgwardyi Preobrażeńskiey Kapitan Tatiszczew, Siemionowskiey Lewin zostaią Półkownikami. Woyska Dońskiego Podpółkownik Mielnikow Półkownikiem Korpusu inżenierow Podpółkownik Spengler Półkownikiem, Maior Trusson Podpółkownikiem. Uwalniaią się od służby GM. Rostowski z mundurem, Półkownik Markow, Podpółkownik Rodionow z mundurem i pensyą całey gaży w nadgrodę ran odniesionych na woynie, iakoteż Półkownik Argamakow. Półkownik Berlir umieszczony w armii.

Szlachta Gubernii Kurlandzkiey podczas ostatniey woyny własnym kosztem w Mitawie dom oporządziła; w którym Officyerowie armii Rossyiskich chorzy i ranieni znaydować mieli opatrzenie i wygodę. Ci wszyscy do zdrowia przyszedłszy dali świadectwo przed Ryzkim Gubernatorem woiennym G. infanteryi Buxhewden, z iak wielką troskliwością w pomienionym domu opatrywani byli, nadto ieszcze którzy na kampanii własność utracili, wychodząc z onego mieli dostarczone sobie potrzeby wszystkie. J. J. Mość Szlachcie Kurlandzkiey raczył oświadczyć naywyższe ukontentowanie i wdzięczność swoią za tak znamienity i chwały godny postęp k w osobném pismie, i rozkazał ażeby ta iey uczynność po całém państwie była ogłoszona.

LONDYN d. 20 grudnia. Admirał Sidney Smith przysłał rządowi dokładną wiadomość o ustąpieniu z Lisbony Portugalskiego Regenta. Opisywać nie będziemy, co nieszczęśliwego pana przywiodło do naysmutnieyszey potrzeby, iaką iest opuszczenie tronu dziedzictwem wziętego od przodków. Siadł na okręt z całą familią która zkłada się z 15 osob; eskadra iego liczy 8 okrętów liniowych, 5 fregat, 3 korwety, blizko 40 statkow przewozowych, wszystkie zaś napełnione ludem i sprzętami, iakie w nagłym pośpiechu zabrać można było. Powitawszy na morzu otwartém wodz Angielski Xiążęcia zprzymierzonego ze wszelką uczciwością dostoieństwu i nieszczęściu należną, płynącemu do Brezylii przydał z własney flotty dla bezpieczeństwa okręta London od 98 armat, Monarcha, Bedford, Marlborough od 74; bo chociaż dziś po morzu nie krążą prawie eskadry Francuzkie i Hiszpańskie, kazała roztropność przewidzieć podobne przypadki i zapobiedz wszystkim.

Jeden z liniowych okrętów Portugalskich tylko zawinoł do Plymouth, podobno dla naprawy i zabrania potrzebnych rzeczy w długiey żegludze; inne wszystkie były opatrzone przyzwoicie, i zapewne nie lękały się niedostatku, iak głoszono; ponieważ z Lisbony prosto płynęły do Amerykańskich dzierżaw narodu swego. Sidney Smith sam został przed uściem Tagu, i port Lisboński zamyka ściśle, iak Admiralicya kazała, która iemu posyła znaczne posiłki w okrętach liniowych. Foudroyant, Yorck od 84 armat z Cork tam poszły; Admirał Keats z Portsmouth większy posiłek prowadzi. Na końcu Sierpnia Regent napisał wyraźny rozkaz Gubernatorowi Madery, ażeby wyspę poddał Anglikom, gdy będzie wezwany. To pismo w ręku naszych Ministrow złożone, dziś skutek bierze, ponieważ Admirał Hood z Jrlandyi wyprowadził eskadrę i woysko lądowe, które iak rozumiemy zostaną przyięte do portu i twierdz Madery bez trudności.

Dawno Brytańnia W. tak ogromney potęgi razem z portów swoich na iednę wyprawę nie wysyłała, iaką teraz prowadzi z Portsmouth Admirał Cotton; zamiar iego niewiadomy, to pewna że przez dni kilka w portach naszych Officyerowie służby morskiey zatrudniali się pilnie zbieraniem sterników; żaden do tey flotty nie został przyięty, dopóki na ścisłym examinie nie okazał, że zna doskonale mieysca i nadbrzeża niektóre; ztąd wniosek łatwy, że Cotton płynie do takich kraiów, gdzie rzadko uczęszczaią Angielskie flotty Przeważa w narodzie opinia, iż Ministrowie chcą koniecznie ponowić przedsięwzięcie zawoiowania Buenos Ayres, a przez to usłać drogę do wydarcia koronie Hiszpańskiey wszystkich dzierżaw Ameryki południowey. Tym sposobem nie tylko Regent otrzyma hoyną nadgrodę za ztracenie dziedziczney Portugallii, alteż Angielski narod, któremu porty Europeyskie zamknięto, w Brezylii, Plata, Chili, Peru kandel zyskowny prowadzić będzie. Gdyby się to powiodło, poźniey Admiralicya pomyśli o podbiciu Terra Firma, i Mexiku

Sami tylko Amerykanie północni mogą położyć tamę wysokim zamysłom; gdyż Europeyskie nieprzyiacioł naszych porty zapewne Admiralicya tak ściśle zamykać każe, aby Francuzom, Hiszpanom, Hollendrom nie podobno prawie było przesłać posiłki znaczne do nowego świata, mówiemy znaczne, gdyż mnieysze nie przeszkodzą Brytańnii W. wykonać ważne przedsięwzięcie. Rzecz cała dziś iest w ręku wodzow; a ieżeli nieprzyiaciel może zaufać sprawiedliwie zwycięzcy Wice Królowi Liniers, z naszey strony dobrani Admirałowie i Generałowie są na czele wyprawy; morskiego i lądowego żołnierza wybor im dano; między regimentami iaśnieią naybardziey wzięte z Hannowerskiego legionu sławą okryte

z Coppenhagskiego zwycięztwa. Kongres Amerykański opieszały iest w czynnościach swoich, iak więc bywać zwykło w narodzie wolnym, gdzie rzadko zgadzaią się wszyscy. Deputacya wyznaczona do roztrząsania pisma przysłanego od Prezydenta nie podaie rapportu. Poseł Erskine łagodzi umysły w Washington stolicy, Rose dokona dzieło obu stronom pożądane za przybyciem swoiém. Tymczasem odmienia się rzeczy postać; iuż na wielu morzach Angielscy żeglarze zatrzymywać przestali i przetrząsać Amerykańskie statki, nigdzie nie zabieraią z nich maytków poddanych RPtey, owszem nawet Anglików zostaiących w służbie; zadziwi postępek taki naprzód Amerykanów, daley zastanowi uwagę, gdy uyrzą podobieństwo i łatwość przywrócenia zgody, nakoniec uczyni powolnieyszemi w odnowieniu handlowych związków z Brytańnią W. która dziś iedna może tysiącznym okrętom RPtey zamknąć lub otworzyć porty całego świata, i dać handel ieśli nie nayzyskownieyszy, iakikolwiek przecie, i koniecznie potrzebny.

Wszystkie iuż okręta powracaiące z nieszczęśliwey wyprawy na Buenos Ayres przedsięwziętey powróciły; świadkowie wszyscy oskarżaiącym i obwinionemu potrzebni przed sądem staneli. G. Achmuty z nieiaką zaciętością i uporem dowodzi G. Whitelocke, iż przez iego winę Anglicy klęskę ponieśli. Gdyby tego dowiodł, gdyby wódz nieszczęśliwy został ukarany, o nieumieiętność tylko sądzony być może; a w tym przypadku, zdaniem W. Fryderyka winnieyszy iest kto iego na wyprawę posłał; o zdradę oyczyzny zapewne skarżony nie będzie. Lecz w Anglii woyskowe przepisy tak ściśle są i surowe, iż nawet okrutnie tych karzą, którzy przez nieumieiętność nie dopełnili, czego się spodziewano po nich; dość iest przypomnieć ukaranego śmiercią Admirała Bing podczas woyny 7 letniey.

Obywatele Hrabstw i wielu miast Angielskich zważaiąc w iakim stanie dziś znayduie się narod, którego upadaią rękodzieła, niszczeie handel, chcieli podawać usilne proźby do Tronu, ażeby Król położył koniec przewiokłey woynie, i dawne źródła powszechney pomyślności i dostatków otworzyć kazał. Gdyby to uczyniła część większa ludu Angielskiego, nie mógłby oprzeć się chęci powszechney Monarcha, Ministrowie byliby oddaleni, powróciłby pokoy. Lecz Administracya do dzieła rąk swoich przykleiona, przez dobranych przyiacioł i stronników dotąd potrafiła odwrócić podobne proźby; żadna prawie nie iest podana Królowi; wstrzymali się Anglicy widząc z podziwieniem, że niedostatku żywności kray nie zna, że papiery skarbowe i bankowe nie tylko nie upadaią, owszem podniosły się do 65 procentów, na iakim stopniu nie były za rządów nawet Pitta podczas woyny. Co bez wątpienia przypisać trzeba skrytym zabiegom Ministrow, którzy maiąc w ręku skarb narodowy teraz dość dobrze napełniony, umieią wielkich dostatków używać na wstrzymanie upadku pomienionych papierów, który zdawał się nieuchronny i konieczny. Każdy z Anglików dziś czeka niecierpliwie zwołania Parlamentu; ieżeli w obu izbach Administracya teraźnieysza ieszcze znaydzie większość głosów, iaką dawniey miała, wątpić nie trzeba iż Brytańnia W. śmiało narażać się będzie na wszelkie niebezpieczeństwa w nierówney walce przeciw tylu narodom, byleby tylko utrzymała nad morzem panowanie, którego stratę każdy z Anglików poczytuie za ostateczny iuż i niezwrótny upadek narodu.

O Królu Szwedzkim nie ma dotąd pewności, trwać będzie w przymierzu naszém, czyliteż przyimie sprawę powszechną Mocarstw Europy lądowey. Z okoliczności wysłania nowego posła do Sardynii pisma Oppozycyine żartuią z Ministrów, że za ich sprawą Jerzy 3 w żadném z miast stołecznych nie utrzymuie dziś Ambassadorów, prócz Cagliari; sam ieden Hill u Dworu Wiktora Amedeusza mieszkaiąc kierować będzie obrótem interessów politycznych Brytańnii W; od niego Ministrowie nasi iedyne odbierać maią rady, przestrogi, proiekta o wszystkiém co się dzieie w Europie całey, i stać może Anglii pomyślnego i przeciwnego. Co za odmiana! Dawniey Londyn był napełniony posłami narodów świata! dziś żadnego nie widziemy. Tych nawet Mocarstw pełnomocnicy, z któremi Król miał związek nayściśleyszy, dwór i stolicę opuszczaią.

W Trybunałach naszych osądzono, dni temu kilka sprawę, która dowodzi iak ściśle są Angielskie prawa. Kupiec zbankrutował, oświadczywszy bankructwo chciał cokolwiek z pozostałego maiątku zataić na przyszłe potrzeby swoie. Prawo każe podać wszystko nayrzetelniey, utaienie naymnieysze karze szubienicą, niby publiczne złodzieystwo dopełnione na szkodę iuż zgubionych wierzycielów. Rzeczony Kupiec nie mógł czyliteż nie chciał zataić nad wartość 20 FS; przestępstwo iednak zawsze było wielkie przed obliczem prawa, i wyrok haniebney kary szubienicney koniecznie następował. Dostrzeżono ieszcze, iż księgi iego rachunkowe nie były dokładnie pisane. Zguba zdawała się nieuchronna i blizka; uszedł przecie kary; oto Patron znayduie w pozwie zamiast roku 1807 napisany tylko rok 807, rzecz przekłada sądowi; ten pisze wyrok że pozew nie ważny, a zatém bankrut tymczasowie wolny.

Hollendrzy na początku woyny do Indyi wschodniey posłali Admirała Hartsinck z kilko liniowemi okrętami; ten człowiek niewiadomo dla iakich przyczyn łączyć się nie chciał z Admirałem Linois, mało krążył po morzach, i handlowi Angielskiemu naymniey był szkodliwym; to przynaymniey sprawił, że z osad Hollenderskich dość ieszcze mnogich w Azyi żadna nie tylko przez nas wziętą, ale nawet napadnioną dotąd nie była. Teraz kompania Indyiska wiadomość odbiera, że Hartsinck część większą maytków swoich przez śmierć i chorobę ztraciwszy, stanoł nakoniec w stolicy Batavia, okręta kazał rozbroić i w porcie postawić na mieyscu bezpieczném, sam z ludem pozostałym w mieście bawi bezczynny. Tym spo-

sobem handel Angielski w tych stronach iest uwolniony od wszelkiey troskliwości; sami tylko korsarze wysp Francuzkiey i Reunion naprzykrzaią się czasem, lecz tych poskramia Admirał Pellew ciągle krążący blizko brzegu.

Doniesienia przysłane z Jamaiki znać daią, iż Admirał Cochrane z 5 liniowemi okrętami zbliżył się do wysp Duńskich S. Krzyża, Tomasza, Jana, chcąc zapewne wykonać rozkaz od rządu odebrany względem opanowania onych. Gubernator wysłał mały statek z zapytaniem czegoby żądali Anglicy, i dla czego zbliżaią się tak bardzo do brzegów; nasz kommendant na to nic nie odpowiedział; więc Duńczycy ognia z armat zaczeli dawać i inne znaki czynić umówione, któremi lud cały, wysp pomienionych mieszkańce zwoływać się zwykli do pospolitey obrony. Wodzowi Angielskiemu zbywa na żołnierzu lądowym; dopóki więc nie otrzyma tego posiłku, nieprzyiaciel bronić się łatwo może; batterye nadbrzeżne regularném woyskiem i liczną milicyą były iuż osadzone.

Między eskadrami przygotowanemi do wyiścia pod żagle położyć trzeba Admirała Otway, który z 7 okrętami liniowemi czeka w S. Helene ostatnich rozkazów. Zdrowie Króla polepszyło się w tych czasach tak dalece, iż w stanie zupełnieyszym być prawie nie może. Sławny Doktor Willis, który przed lat 18 ratował Monarchę w smutnym przypadku, i nie raz poźniey był onemu pomocny, niedawno życie zkończył w podeszłym wieku. Rząd Francuzki rozkazał, ażeby Amerykanie znayduiący się w liczbie Anglików zabranych w niewolę od początku teraźnieyszey woyny, na wolność puszczeni i do własney oyczyzny co rychley odesłani byli, co bierzemy za dowod ściśleyszego niż dotąd było połączenia tych narodów.

COPPENHAGA d. 2 stycznia. Pisma nasze rachuią teraz naypilniey, iak wielką stratę poniosł Duński narod od zaczęcia kroków nieprzyiaznych z Anglikami; a naprzód pokazuią, że sama flotta woienna z 76 większych i mnieyszych statkow złożona wartą była naymniey 5 millionów talarów, ponieważ tu budowla okrętu od 90 armat kosztuie 250 t. od 84 212 t. i tym podobnie. Dział na całey flotcie liczono 2246; każde z oporządzeniem zupełnêm kosztuie z t. talarów; summa więc wyniesie 13 millionów. Sprzęty wielorakie, ammunicye, drzewo, żelazo, miedź, pieńka, inne potrzeby okrętowe z arsenałów stolicy przez Pophama zabrane szacuią na 40 millionow talarów, tak wielkie były wszystkiego zapasy. Zepsucie werftów, zabranie kilkuset Kupieckich statków z ich ładunkiem, szkody mieszkańcom Zelandyi poczynione przez Anglików podczas naiazdu, szkody sprawione w stolicy przez bombardowanie kłaść trzeba na 20 millionow talarów. Ogół ogromny, którego Brytannia W. iakożkolwiek iest bogatą, nigdy opłacić nie zdoła w dzisieyszym będąc stanie, gdyby nawet chciała to uczynić, mniey ieszcze z przymusu gdyby zwyciężoną została, ponieważ wtenczas mieć nie będzie tych bogactw. Rachunek ze wszech miar daremny; pożytek z niego ten iedyny być może, aby Duńczycy rozpamiętywaiąc często wielkość klęsk poniesionych, mieli się odtąd na baczności, i pilniey chodzili w obronie własney, według starodawney nauki: szczęśliwy narod, który w czasie pokoiu o woynie myśli. Dziś sami z boleścią i zawstydzeniem poznali, iak był dla nich szkodliwy sen polityczny, którym zasypiali od lat wielu głęboko, zbyt ufaiąc zwodniczey pogodzie, to iest słabey i bezbronney oboiętności którey się trzymali.

Popham zabieraiąc flottę Duńską dwóch okrętów tylko uprowadzić nie mógł, Dithmarsen od 74 armat, i drugi bezimienny od 90, ponieważ niedokończone były; obydwa iednak zepchnoł do morza z werftów zepsute, i iuż na nic nie zdatne; Admiralicya teraz rozebrać kazała na brzegu; drzewo i żelazo obrócić na budowlę szalup; większych okrętow i fregat ieszcze nie budujemy, nie maiąc ammunicyi potrzebney; nawet podobno nie prędko budować zaczniemy; chociaż albowiem obywatele gorliwi z lasów swoich drzewo ofiaruią bezpłatnie rządowi, świeże nie może być użyte wygodnie. Budowla szalup idzie z pośpiechem; lecz z tych pożytek nie wielki; na wiosnę ustanie bez wątpienia handel i żegluga Angielska w północnych stronach; napaści też powtórney na brzegi nasze lękać się nie możemy. Zboża i wszelkiey żywności tak wielka iest obfitość w mieście, iż kupcy one zprowadzaiący teraz z zagranicy, taniey niż sami kupili przedawać, albo też odprowadzać muszą zkąd przywieźli. Minister Schimmelmann zakupił szkła wiele, które chciał darować uboższym obywatelom stolicy; lecz okręt niosący ten towar z Niemiec utonoł w Belcie większym.

Lord Gower powracaiący z Petersburga do oyczyzny dotąd bawi w Helsingborgu mieście Szwedzkiém. W stolicy naszey przez rok teraz upłyniony narodziło się dzieci 3716, umarło osob płci oboiey 4307, tych licząc którzy podczas bombardowania zgineli. Posłowie zagraniczni u dworu Duńskiego dotąd w Kiel bawiący powracaią do naszey stolicy.

STOCKHOLM d. 25 grudnia. Przed kilko dniami Królowa do nas przybyła, wczora sam Gustaw Adolf; powracaiących Monarchów po tak długiey niebytności obywatele witali uprzeymie, rząd tymczasowy przed odiazdem od Króla postanowiony przestał dziś być czynnym. O stanie politycznym narodu nic pewnego donieść nie możemy; ieszcze nie wyszedł Królewski rozkaz na zwołanie Seymu, o którym tak dawno mówiono za granicą i w kraiu; nadzwyczaynych gotowości do wyprawy woienney nie widać.

PARYZ d. 2 stycznia. Napoleon Jmperator z podróży Włoskiey tu powrócił; uprzedzili Monarchę W. X. Murat, Wice Connetable Berthier, Minister Champagny; krótko u nas bawić maią, i pośpieszą do departamentów Francyi południowey z Napoleonem. Rezerwa pod kommendą Marszałka Moncey zbieraiąca się w Bordeaux coraz iest liczniejsza; nikt nie wie z pewnością, dla czego stoi w tych stronach. Równa wąt-

pliwość względem nadgrody obiecaney za Etruryą małoletniemu Królowi; równa względem przyszłego losu Portugallii zaiętey; to tylko wiadomo że rząd nasz wysłał do Lisbony kilka osob z rady stanu wyiętych, ażeby G. Junot pomagały kray urządzić nowym sposobem. Politycy tuteysi twierdzą, że dla Francyi, Europy, owszem samey Portugallii nic zdarzyć się nie mogło pomyślnieyszego, nad wyiazd Regenta do Brezylii; lecz tego twierdzenia przyczyny nie obiawiaią; czas lepiey rzecz obiaśni.

Do liczby narodów nie pewnych swoiego losu, według publicznych odgłosów należeć wkrótce maią Szwaycary; słychać że ta z RPtych Europeyskich iuż ostatnia przyimie tytuł Królestwa, i przeydzie pod rząd Marszałka Berthier, który ma Xięstwo Neufchatel na iey granicach. Jeżeli tak się stanie, prawdziwa będzie powieść, że do Jmperatora Napoleona w Mediolanie bawiącego przysłana od Szwaycarów deputacya, oprócz powinszowania miała obowiązek na siebie włożony prosić o rząd nowy i zniesienie Republikantskiey konstytucyi. Cokolwiek nastąpi, tymczasem Katolicy Szwaycarscy są w niezgodzie z Apostolską Stolicą; Nuncyusz Piusa 7 Testa Ferrata opuścił zwyczayne mieszkanie w Lucerne, i przeniosł się na inne mieysce oświadczywszy, że nie powróci aż iemu będzie zadość uczyniono; przyczyna rozterki niewiadoma.

Napoleon w Mediolanie bawiąc konsyliarza stanu Roederer ogłosił Ministrem skarbowym Królestwa Włoskiego. Zawczora w Senacie Francuzkim odprawiły się doroczne elekcye, Lacepede Prezydentem został, Hedouville, Herwyn Sekretarzami, Monge, Aguesseau, Boissy d'Anglas, Valence, Sers, Colchen administratorami funduszów zgromadzenia swego.

G. Junot przysłał rządowi niektóre szczegóły tyczące się wyiazdu do Brezylii Portugalskiego Regenta dotąd mniey wiadome. Nieszczęśliwy Xiąże chciał podobno zostać na mieyscu, chociaż groźne okoliczności widział, i tym końcem wysłał Margrabię de Lima do Paryża. W takiém przedsięwzięciu trwał do d. 21 listopada; tego dnia rano wbiegł do Lisbońskiego portu statek pocztowy Angielski, i przyniosł Xiążęciu taiemne depesze; zawierać się w nich musiały ważne doniesienia i przestrogi, ponieważ Regent natychmiast sprząt publiczny i prywatny kazał zabierać na flottę, między innemi srebro wszystkich Kościołów stolicy. Sam stanoł na okręcie d. 27 rano, Królowa matka iego na drugim z familią; inne napełniły się ludem rozmaitym. Ledwie d. 29 flotta z Tagu wyiść potrafiła na otwarte morze, gdy G. Junot iuż pośpieszał, i znaydował się od miasta na 2 mile tylko.

CASSEL d. 3 stycznia. Obrządek wykonania przysięgi nowemu Królowi Westfalii odprawił się d. 1 z przyzwoitą okazałością. W rządzie i na dworze zaszły wielkie odmiany; odesłano napizód do własney oyczyzny wielu Francuzów, którzy tu przybyli w nadzieię umieszczenia się w służbie woyskowey i cywilney; do obu Król Hieronim wybiera kraiowców. Wkrótce G. La Grange złożył woienne Ministeryum, Reinhard dyrekcyą ceł, Rocques kommissoryatu i prowiantską; to samo uczyniło wielu wyższych urzędników, każdy powraca do Francyi; na mieyscu G. La Grange stanoł Morio. Uczony dzieiopis Muller podziękował za dostoyność Ministra sekretarza stanu, wymawiaiąc się słabością zdrowia, przyioł iednak obowiązek dozorcy szkół początkowych w całém Królestwie. Trzy Akademie zostały zachowane w całości, Goettingen, Halle, Marpurg. Konsyliarzami stanu Król mianował G. Lepel, Graffa Buchhof i Professora Leist z Goettingi. Wolfradt zarządza wydziałem sprawiedliwości i wnętrznych interessów, Bulow skarbowym i handlowym. Teatr Francuzki przez dawnych Xiążąt Bruświckich utrzymywany z Brunswicku do naszey stolicy przeniesiono.

WIEDEN d. 13 stycznia. W stolicy naszey Architekt Wolfsohn zbudował do zabaw salę wielką. Mówi dzieło swoie opisuiąc iż kosztowała 200 t. złot ryns. podobney niema w Europie, gasi sławne Londyńskie Vauxhall, Ranelagh, kościoł Flory, ogrod Muz, salę Cirku, Harmonii, Casino, i innego nazwiska sale, ponieważ łączy iedna w sobie ozdoby wszelkie i wygody, iakie inne maią każda w szczególe. Nazwał ią Wolfsohn salą Apollinową przeto, że w niey zbior iest wszystkiego, cokolwiek piękność, sztuka, i natura podać mogły. Raz pierwszy otwartą była w czasie teraźnieyszych uroczystości.

W armiach Austryackich odmianę następuiącą zrobić kazano; wszyscy Officyerowie i żołnierze rodem z obu Gallicyi maią być w iedno zebrani, i rozdzielen na regimenta, ile ich liczba może uformować, dopiero wszystkie będą przeprowadzone do Królestwa Węgierskiego na leże; w Gallicyi zaś garnizonem staną same tylko półki Niemieckie.

Według wiadomości przysłanych z Constantinopola, d. 4 grudnia przybył do tey stolicy Kapitan Basza Seid Ali z flottą Turecką, w którey liczono 2 okręta 3 piątrowe, 9 liniowych, 5 fregat, 1 korwetę; d. 7 dał iemu audyencyą Mustafa 4, i obdarzonego bogatym zawoiem nazwał Gazi, to iest zwycięzcą. Kapitan Basza w bitwie stoczoney pod Tenedos d. 17 lipca r. 1807 trzy palce utracił. Angielska flotta krążyć po Archipelagu nie przestała, dozwala iednak okrętom kupieckim zawiiać do ciaśniny Dardanelskiey, i z niey wychodzić. Po zakończoney uroczystości Bayramu Sułtan ogłosić kazał w Constantinopolu i w obozach Wezyra W. zaszłe odmiany w urzędach kraiowych. Soliman morderca własnego pana Baszy Bagdadu, potrafił do siebie przywiązać woysko nad brzegiem Eufratu rozłożone, i skarby pańskie zagarnąć; Porta nie widząc sposobu poskromienia zuchwalca, i wydarcia onemu dostatków niesłusznie przywłaszczonych, potwierdziła go na urzędzie Baszy Bagdadu. Rządca nowy ma wiadomość, iż między Wehabitami Arabią naieżdżaiącemi powstała domowa niezgoda woynę zrodziła.